

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยมีวิธีการวิจัยดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 52 โรงเรียน จำนวนครูผู้สอนทั้งหมด 963 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 52 โรงเรียน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2548 : 109; อ้างอิงมาจาก (Krejcie & Morgan,1970, p.608) และหาอัตราส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างของแต่ละอำเภอ โดยใช้วิธีคำนวณดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1 โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยตามสูตรของของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 274 คน จากประชากรทั้งหมด 963 คน

2. สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิมาตราส่วนชนิดสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 กำหนดใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากรแต่ละชั้นภูมิคือ ประชากรครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสขนาดใหญ่ โรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลาง และโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิดังตารางที่ 1

2.2 ใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยคำนวณสัดส่วนระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับขนาดของจำนวนประชากรของแต่ละชั้นภูมิจะได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$\text{จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างครู} = \frac{\text{จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างครูทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรของแต่ละอำเภอ}}{\text{จำนวนประชากรครูทั้งหมด}}$$

$$\text{ประชากรครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็ก} = \frac{274 \times 242}{963} = 69 \text{ คน}$$

$$\text{ประชากรครูผู้สอน โรงเรียนขนาดกลาง} = \frac{274 \times 307}{963} = 87 \text{ คน}$$

$$\text{ประชากรครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่} = \frac{274 \times 414}{963} = 118 \text{ คน}$$

$$\text{รวมประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} = 274 \text{ คน}$$

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูตามชั้นภูมิและขนาดของโรงเรียนแต่ละอำเภอที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอ	ครูโรงเรียนขยายโอกาส ขนาดเล็ก		ครูโรงเรียนขยายโอกาส ขนาดกลาง		ครูโรงเรียนขยายโอกาส ขนาดใหญ่	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ทุ่งสง	57	16	83	24	102
ทุ่งใหญ่	54	15	34	10	104	30
บางขัน	12	3	49	14	62	18
นาบอน	-	-	30	8	-	-
ถ้าพรธรมา	28	8	15	4	22	6
พิปูน	24	7	-	-	42	12
ช้างกลาง	30	9	32	9	82	23
ฉวาง	37	11	64	18	-	-
รวม	242	69	307	87	414	118

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มี 10 ด้าน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ช่วงคะแนน จำนวน 59 ข้อ กำหนดระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 5 ระดับ ดังนี้

มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูงสุด	กำหนดคะแนนเป็น	5
มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูง	กำหนดคะแนนเป็น	4
มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	3
มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่ำ	กำหนดคะแนนเป็น	2
มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่ำที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1

วิธีสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจูงใจ ตลอดจนวิธีสร้างเครื่องมือแล้วนำความรู้ และแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามากำหนดขอบข่ายของตัวแปรและนิยามตัวแปรเชิงปฏิบัติการ

2. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยมีวิธีการต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสองปัจจัยของเฮร์สเบอร์ก (Herzberg, 1959:115)

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยนำผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมาคัดสรรดังนี้

- 2.2.1 ด้านความสำเร็จในการทำงาน
- 2.2.2 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน
- 2.2.3 ด้านการยอมรับนับถือ
- 2.2.4 ด้านความรับผิดชอบ/ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- 2.2.5 ด้านการปกครองบังคับบัญชา
- 2.2.6 ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงาน
- 2.2.7 ด้านนโยบายขององค์กร
- 2.2.8 ด้านความมั่นคงในการทำงาน
- 2.2.9 ด้านรายได้และสวัสดิการ
- 2.2.10 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องสมบูรณ์ของภาษา ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาและนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านการวัดผลประเมินผลมีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ด้านความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา แล้วนำผลการพิจารณามาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะของผู้เชี่ยวชาญ โดยการหาค่าดัชนี IOC แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนี IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป มาดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย จำนวน 40 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบร็ค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อขอหนังสือสำหรับแจ้งสถานศึกษาของกลุ่มประชากร
2. ผู้วิจัยนำหนังสือการอนุญาตให้เก็บข้อมูลการวิจัยจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ไปยังสถานศึกษาของกลุ่มเป้าหมายพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ จำแนกข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือประมวลหาค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละชุดตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ จอห์น ดับบลิว เบส (1970 : 399) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับแรงงูใจสูงที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับแรงงูใจสูง
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับแรงงูใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับแรงงูใจต่ำ
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับแรงงูใจต่ำที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่}}{\text{ความถี่}} \times 100$$

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ($\bar{X}$) ใช้สูตร บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธิ (2542 : 23)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	n	แทน	กลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตรบุญธรรมกิจปริคาบวิสุทธิ(2542:225)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
	n	แทน	ยกกำลังสอง
		แทน	กลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาคความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาคความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้สูตร (มลิวัลย์ สมศักดิ์ 2548 : 141)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนค่า คำนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

$\sum R$ แทนค่า ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทนค่า จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาคความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาคค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบร็ค โดยใช้สูตร (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2548 : 156 – 157)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ระหว่างเพศ กับสถานภาพ นำผลการวัดที่ได้มาเปรียบเทียบโดยใช้ t-test แบบ (Proportional Stratified Random Sampling) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ

t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงของ t
$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีลักษณะตามที่ต้องการวัด
$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ไม่มีคุณลักษณะตามที่ต้องการวัด
S_1^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มที่มีลักษณะตามที่ต้องการวัด
S_2^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มที่ไม่มีลักษณะตามที่ต้องการวัด
n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่มีคุณลักษณะตามที่ต้องการวัด
n_2	แทน	จำนวนในกลุ่มที่ไม่มีคุณลักษณะตามที่ต้องการวัด

3.2 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลระหว่าง อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งงาน โดยใช้ค่า F-test ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทนค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบ F
	MS_B	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม